

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

FINANČNI

RAČUNI SLOVENIJE

ČETRTLETNA INFORMACIJA

AVGUST 2016

Povzetek dogajanj v prvem četrletju 2016

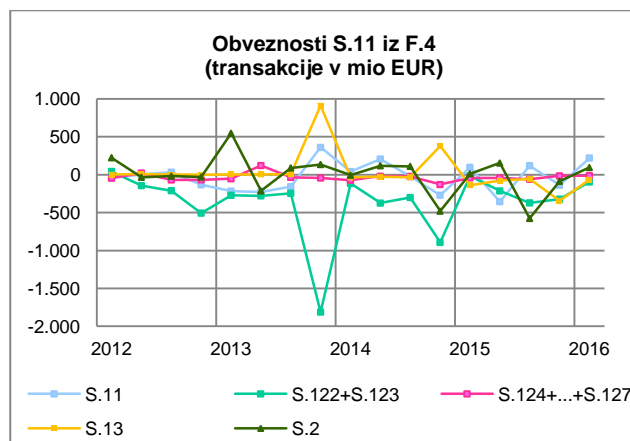
- **Nefinančne družbe** so terjatve in obveznosti povečale do tujine in znotraj lastnega sektorja, obveznosti pa zmanjšale do bank in povečale do gospodinjstev.
- **Centralna banka** je neto finančni položaj izboljšala do države in poslabšala do tujine.
- Zaradi zmanjševanja posojilne aktivnosti bank, razdolževanja v tujini in prenehanja delovanja dveh bank se je nadaljevalo krčenje bilančne vsote **bank**.
- **Drugi finančni posredniki** so terjatve povečali do bank in zmanjšali do tujine, obveznosti pa zmanjšali do države.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** povečujejo naložbe v tuje in zmanjšujejo naložbe v državne vrednostne papirje.
- **Država** je zmanjšala terjatve in povečala obveznosti do centralne banke ter povečala terjatve do tujine. Primanjkljaj je v prvem četrletju 2016 znašal 266 mio EUR oz. 2,9% BDP.
- **Gospodinjstva** povečujejo vloge na vpogled in zmanjšujejo vezane vloge.
- Neto finančni položaj **tujine** se je izboljšal do centralne banke, poslabšal pa do države.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtrletja 2016 znašala 41,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 787 mio EUR. **Druge terjatve** so dosegle 14,8 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (81%), od tega 45% do tujine in 43% v okviru lastnega sektorja, pri čemer so se povečali do tujine (za 368 mio EUR), zmanjšali pa znotraj lastnega sektorja (za 261 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 14,4 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%). Naložbe so se predvsem zaradi vrednostnih sprememb povečale za 253 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 6,1 mrd EUR, od tega 57% znotraj lastnega sektorja in 34% do tujine, ter so se povečala za 251 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega četrtrletja 2016 znašale 79 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 povečale za 837 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 37,8 mrd EUR in so se povečale za 716 mio EUR. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (30%), tujina (24%), država (21%) in gospodinjstva (21%). Najeta **posojila** so znašala 25 mrd EUR, največ pri bankah (39%), v tujini (28%), pri nefinančnih družbah (14%) in državi (10%), ter so se povečala za 221 mio EUR. Nefinančne družbe so imele 14,9 mrd EUR **drugih**

obveznosti, največ iz komercialnih kreditov in predujmov (68%), od tega 51% do nefinančnih družb in 41% do tujine.

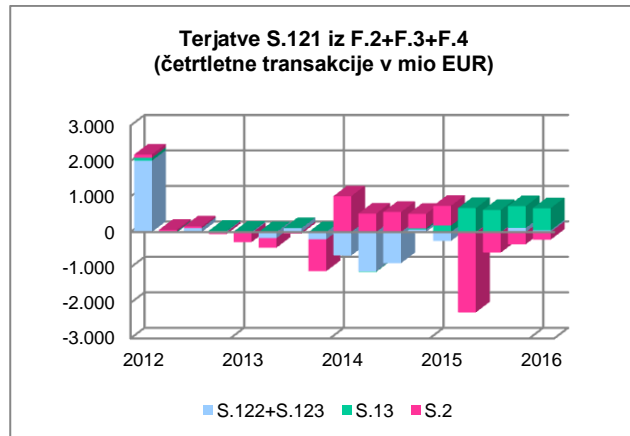

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega četrtrletja 2016 znašal 37,1 mrd EUR in se je povečal do gospodinjstev, države in tujine, zmanjšal pa do bank. Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 52% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrtrletja 2016 znašala 10,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 458 mio EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (70%), vloge (19%) in posojila (7%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 978 mio EUR (večina v okviru programa odkupovanja obveznic) na 7,5 mrd EUR, pri čemer je bilo 59% naložb v tujih, 40% pa v domačih državnih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 2 mrd EUR **vlog**, ki so se zmanjšale za 473 mio EUR (predvsem terjatve v sistemu Target¹ in terjatve iz naslova razdelitve evro bankovcev znotraj Evrosistema²). **Posojila**, predvsem bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so znašala 756 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 10,2 mrd EUR in so se v prvem četrtrletju 2016 povečale za 409 mio EUR. Obveznosti iz **gotovine** so znašale 4,9 mrd EUR, predvsem do gospodinjstev in tujine. **Vlog** je bilo za 3,9 mrd EUR, od tega bančnih vlog 48% in države 33%, zmanjšale so se vloge države, povečale pa vloge bank in tujine (obveznosti v sistemu Target¹).

Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2015 izboljšal do države (za 1,2 mrd EUR) in poslabšal do tujine (za 874 mio EUR).

¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Pozitivna razlika med gotovino, ki je dodeljena Banki Slovenije v skladu s ključem za razdelitev bankovcev v Evrosistemu, in gotovino, ki jo Banka Slovenije dejansko daje v obtok, se evidentira med terjatvami iz vlog.

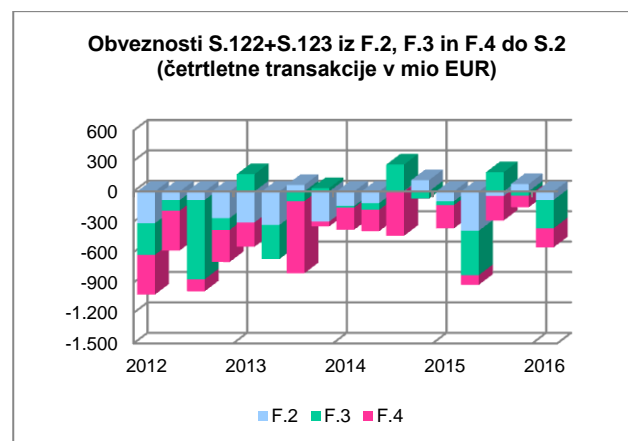
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank³ so konec prvega četrletja 2016 znašala 39,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 zmanjšala za 739 mio EUR. Dana **posojila** so predstavljala 23,6 mrd EUR oz. 60% naložb⁴, največ nefinančnim družbam (41%) in gospodinjstvom (37%), ter so se zmanjšala za 816 mio EUR, predvsem kot posledica pripojitve dveh bank k DUTB. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 9,4 mrd EUR, pri čemer je bilo 63% naložb v državnih, 32% pa v tujih vrednostnih papirjih. Banke so imele 5,2 mrd EUR v **gotovini in vlogah**.

Obveznosti bank so znašale 36,9 mrd EUR in so se zmanjšale za 350 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 25,8 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (62%) in nefinančne družbe (21%). Povečale so se predvsem vloge gospodinjstev (za 317 mio EUR). Banke so imele 5 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil**, od tega 63% do tujine. Posojila so se zmanjšala za 604 mio EUR, največ do države kot posledica pripojitve dveh bank k DUTB in do tujine kot posledica odplačil. **Kapital** bank je znašal 4,8 mrd EUR, pri čemer sta imeli največji delež država (63%) in tujina (29%). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih**

papirjev so dosegle 847 mio EUR in so se zaradi dospelosti zmanjšale za 302 mio EUR.

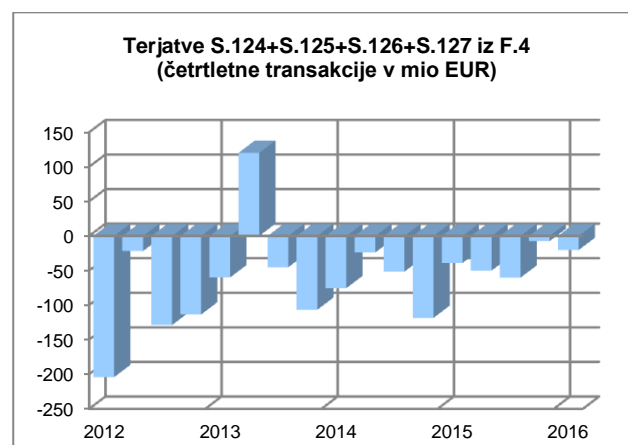
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do tujine, poslabšal pa do nefinančnih družb in gospodinjstev.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrletja 2016 znašala 7,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 zmanjšala za 94 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,3 mrd EUR, največ v tujino (51%) in nefinančne družbe (34%), ter so se zmanjšale za 189 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 2,9 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (55%) in gospodinjstvom (37%). Terjatve iz **vlog** so se povečale za 78 mio EUR in dosegle 620 mio EUR, pri čemer so imeli 76% vlog v domačih bankah in 22% v tujini. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 574 mio EUR, pretežno v tujino (85%), in so se povečale za 48 mio EUR.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrletja 2016 znašale 7,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 zmanjšale za 436 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 3,8 mrd EUR in so se zmanjšale za 70 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (57%), predvsem v lasti gospodinjstev (57%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (32%). Vrednost investicijskih skladov se je predvsem zaradi negativnih vrednostnih sprememb zmanjšala za 104 mio EUR na 2,1 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 3,3 mrd EUR, od tega 56% do tujine in 27% do države zaradi odpisov.

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

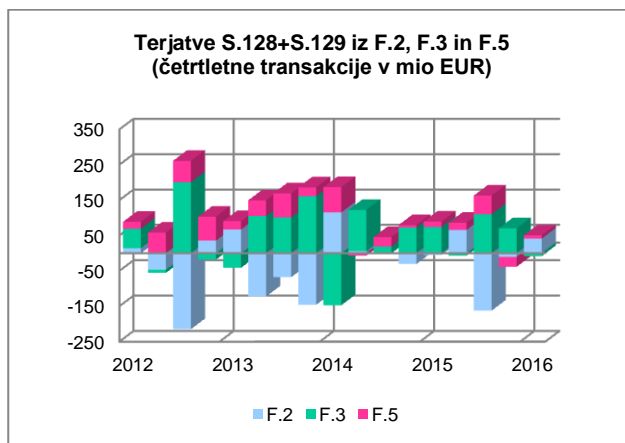
⁴ Konec prvega četrletja 2016 so oslabitve na posojilih dosegle 2,7 mrd EUR, kar je predstavljalo 11,4% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega četrtertletja 2016 znašala 9,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 272 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (5,8 mrd EUR), predvsem v tuje (63%) in državne (27%). Stanje naložb se je povečalo za 97 mio EUR, pri čemer še naprej povečujejo naložbe v tuje in zmanjšujejo v državne vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 2,6 mrd EUR, največ v tujino (48%), investicijske sklade (27%) in zavarovalne družbe (12%). Terjatve iz **vlog** so znašale 710 mio EUR in so se povečale za 41 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega četrtertletja 2016 znašale 9,7 mrd EUR in so se povečale za 269 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,6 mrd EUR), ki so se povečali za 105 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 40%, delež življenjskih zavarovanj 38%, delež rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 22%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so

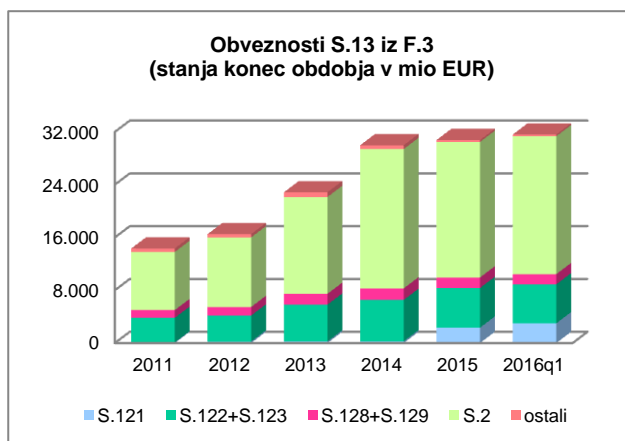
znašale 1,8 mrd EUR in so se povečale za 133 mio EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (37%), tujina (19%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (18%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega četrtertletja 2016 znašala 34,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 zmanjšala za 2,3 mrd EUR. Država je imela 15,3 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (52%) in banke (20%). Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 10 mrd EUR, od tega 44% do tujine, 27% znotraj lastnega sektorja, 15% do bank in 13% do centralne banke. Terjatve so se zmanjšale znotraj lastnega sektorja (za 2,3 mrd EUR) in do centralne banke (za 552 mio EUR), povečale pa do tujine (za 567 mio EUR). Država je imela 4,9 mrd EUR terjatev iz **posojil**, od tega 52% do nefinančnih družb in 26% do tujine. Terjatve iz posojil so se predvsem zaradi pripojitev Probanke in Faktor banke k DUTB povečale za 173 mio EUR. **Druge terjatve** so znašale 3,5 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 89%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (52%) in znotraj lastnega sektorja (22%).

Obveznosti države so konec prvega četrtertletja 2016 znašale 44,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 zmanjšale za 1,5 mrd EUR. Država je imela 31,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (66%), bank (19%), centralne banke (10%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (5%). Obveznosti so se povečale za 833 mio EUR, od tega so neto izdaje znašale 503 mio EUR. Obveznosti iz **posojil** so znašale 4,8 mrd EUR, od tega 51% do tujine in 37% do bank, ter so se zmanjšale do tujine za 268 mio EUR (predvsem iz zavarovanja izpostavljenosti valutnemu tveganju za obveznice izdane na ameriškem trgu), povečale pa znotraj lastnega sektorja za 370 mio EUR kot posledica pripojitve Probanke in Faktor banke k DUTB. Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je konec prvega četrtertletja 2016 znašal 35,9 mrd EUR oz. 92% BDP.

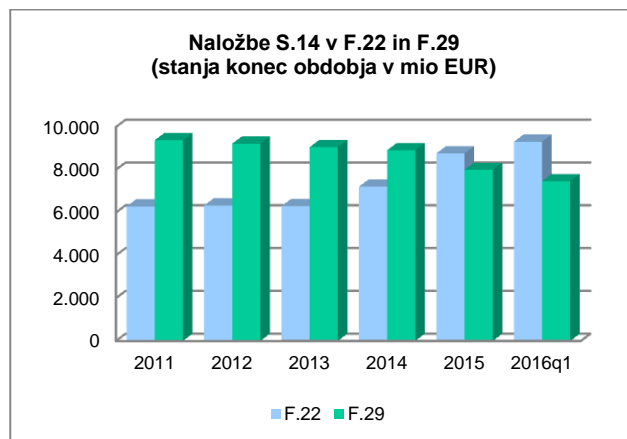

Država je imela konec prvega četrtertletja 2016 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 10,4 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvem četrtertletju 2016 znašal 266 mio EUR oz. 2,9% BDP (v enakem obdobju lani 449 mio EUR oz. 5% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2016 znašala 39,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 361 mio EUR. **Vloge** so znašale 16,8 mrd EUR, 95% v domačih bankah in 5% v tujini. Zaradi zelo nizkih obrestnih mer se v domačih bankah povečujejo vlog na vpogled (za 542 mio EUR) in zmanjšujejo vezane vloge (za 225 mio EUR). Terjatve iz **gotovine** so znašale 2,7 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 10,1 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (78%) in investicijske sklade (12%), ter so se predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečale za 198 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 6,8 mrd EUR, od tega so pokojninske pravice predstavljale 45%, življenjska zavarovanja 44%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 11%.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2016 znašale 12,1 mrd EUR. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR, 83% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov.

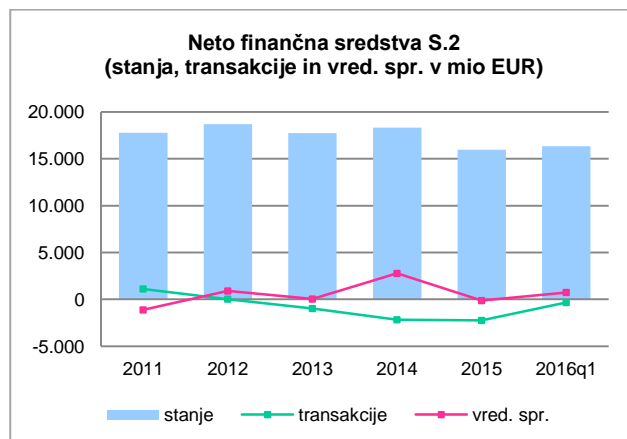

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega četrtertletja 2016 znašal 27,1 mrd EUR in se je povečal za 359 mio EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2016 znašala 57,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 povečala za 1 mrd EUR. Tujina je imela 21,7 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje** (96% v državne), ki so se povečale v državne (za 361 mio EUR), zmanjšale pa v bančne (za 282 mio EUR) vrednostne papirje. **Posojila** so znašala 14,8 mrd EUR, od tega 47% nefinančnim družbam, 21% bankam in 16% državi. Terjatve so se zmanjšale za 308 mio EUR, pri čemer so se zmanjšale do države in bank, povečale pa do nefinančnih družb. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 11,3 mrd EUR, od tega 81% v nefinančne družbe in 12% v banke, ter so se povečale za 644 mio EUR, večinoma do nefinančnih družb.

Obveznosti tujine so konec prvega četrtertletja 2016 znašale 41,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2015 povečale za 603 mio EUR. Tujina je imela 11,9 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 38% do centralne banke, 31% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 26% do bank, in so se povečale za 525 mio EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 10,3 mrd EUR in so se zmanjšale do centralne banke (za 481 mio EUR), povečale pa do države (za 567 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se zmanjšale za 116 mio EUR in so dosegle 7,1 mrd EUR, od tega 36% do nefinančnih družb, 21% do investicijskih skladov ter 18% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine je konec prvega četrtertletja 2016 znašal 16,3 mrd EUR, pri čemer se je izboljšal do centralne banke (za 874 mio EUR), poslabšal pa do države (za 637 mio EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)
S.11 Nefinančne družbe	F.2 Gotovina in vloge
S.12 Finančne družbe	F.21 Gotovina
S.121 Centralna banka	F.22 Prenosljive vloge
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije	F.29 Druge vloge
S.124 Investicijski skladi razen MMF	F.3 Dolžniški vrednostni papirji
S.125 Drugi finančni posredniki	F.31 Kratkoročni
S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	F.32 Dolgoročni
S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci	F.4 Posojila
S.128 Zavarovalne družbe	F.41 Kratkoročna
S.129 Pokojninski skladi	F.42 Dolgoročna
S.13 Država	F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov
S.1311 Centralna država	F.511 Delnice, ki kotirajo
S.1313 Lokalna država	F.512 Delnice, ki ne kotirajo
S.1314 Skladi socialne varnosti	F.519 Drug lastniški kapital
S.14 Gospodinjstva	F.52 Delnice/enote investicijskih skladov
S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme
S.2 Tujina	F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja
S.21 EU	F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente
S.2111 Evroobmočje	F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov
S.2112 Ostale članice EU	F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev
S.22 Ostale države	F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene
	F.8 Druge terjatve in obveznosti
	F.81 Komercialni krediti in predujmi
	F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

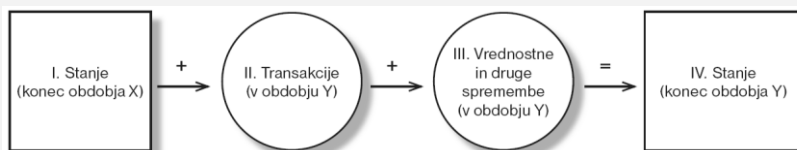
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
  - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
  - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
  - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/iskalniki/financni-racun.asp?Mapald=922>